

Od redaktora

Każdy ciąg wypadków, dostatecznie rozwinięty w czasie, można podzielić na etapy – epoki, okresy, podokresy itd., a w tym – na okresy przejściowe. Wiele wskazuje na to, że *Zeszyty Prasoznawcze* właśnie kolejny tego rodzaju odcinek swojej historii pozostawiły za sobą. Przypomnę niedawno mające miejsce personalne i organizacyjne zmiany w redakcji, które zbiegły się ze zmianą wydawniczych reguł, zaproponowaną polskim piśmownictwem naukowym przez stosowne ministerstwo. Wszystko to w wypadku *Zeszytów...* zaowocowało powrotem do właściwej (4 razy w roku) periodiczności i zmianą wydawcy. Dwie rocznice zasłużonych prasoznawców, które w ostatnim czasie odnotowaliśmy, także z natury rzeczy były wydarzeniami wyjątkowymi.

Bieżący numer jest już wynikiem standardowych działań redakcyjnych, czyli rejestracji, oceny i adiustacji na bieżąco nadsyłanych materiałów i układania ich w kolejności odzwierciedlającej rangę, różnorodność metodologiczną oraz pokrewieństwo tematyczne.

Rozpoczyna go artykuł Walerego Pisarka przywołujący dawne, wielkie czasy prasoznawstwa w drugiej połowie XX wieku, w dobie „zimnej wojny” uczestniczącego w rozstrzyganiu globalnych problemów, w politycznych i psychologicznych walkach światowych mocarstw. Jak pisze: „Badania komunikacji społecznej w latach siedemdziesiątych przyczyniły się zapewne do akceptacji kompromisowych rozwiązań trzeciego koszyka Aktu końcowego KBWE, który stworzył pierwsze legalne szczeliny dla niekontrolowanego dwukierunkowego przepływu informacji w monolitycznym, hermetycznym systemie ZSRR”. Prawda to – czy tylko śmiała hipoteza? Zwracam uwagę na słowo *zapewne*.

Drugi tekst w dziale „Rozpraw i artykułów” wyszedł spod pióra młodego badacza, Mateusza Zapały, a traktuje o komiksach – niedocenianym przez polskich badaczy segmencie masowej kultury, przeznaczonym głównie dla młodzieży... i równocześnie szczególnym, pogranicznym medium, mającym ostatnio w naszym kraju wymierne sukcesy. Autor prezentuje wnioski wynikające ze żmudnych badań rynku komiksów. Zaletą tego tekstu jest więc podejście empiryczne, opieranie się na danych statystycznych i materiałach, które zdobyć można było tylko w toku szczegółowej kwerendy. Należy przyznać, że komiksy, nie będące zbyt często przedmiotem poważnej refleksji, zostały w tym tekście nader konkretnie potraktowane.

Kolejny artykuł znów zwraca się w stronę prasoznawstwa politologicznego (ale także językoznawczego i retorycznego) i pokazuje, w jaki sposób prasowe

relacje z istotnych, politycznych wydarzeń mogą profilować ich obraz tak, aby mógł być przekonujący dla czytelników o określonych poglądach i równocześnie prezentować idee miłe sercu redakcji. Zaproponowana przez M. Wilczewskiego tzw. analiza fasetowa sędzę że da się zastosować do badań sekwencji tekstów omawiających innego rodzaju tematy.

Po historycznoprasowym intermedium – Andrzej Kaliszewski w starym, dobrym literaturoznawczym stylu prezentuje wojenny reportaż Władysława Orkana sprzed prawie stu lat – powracamy do współczesności.

W kolejnych artykułach w centrum uwagi stają ludzie młodzi i ich problemy. Justyna Dobrołowicz charakteryzuje sposób pisania o szkole panujący w ostatnich latach w polskich tygodnikach opinii. Uważa, że publicyści, traktując szkołę w kategoriach rynkowych (powinna ona oferować produkt edukacyjny, którego „zakup” ma się szybko zwrócić), przyczyniają się do upowszechnienia poglądów szkodzących polskiemu szkolnictwu. Natomiast Anna Wileczek w artykule o szerzącej się w Internecie *młodomowie* pośrednio pokazuje, jak przekorną młodzież obecna szkoła kształci i wychowuje – o ile oczywiście zgodzimy się z tezą, że sposób w jaki dana grupa mówi i pisze, czyli tak a nie inaczej używa języka, jakoś tę grupę charakteryzuje.

Numer kończą nowiny z życia medioznawców oraz bibliograficzne.

Zapraszam do lektury.

Wojciech Kajtoch